portā treuericā, nescientes quomo
do uenissent qui adhuc mettis nos
nos credebant consistere. Qua rati
one aut nauigatū aut uolatū sola
cōmendatione beati martini nec
fluuiū sensimus & moselle tumescē
tes undas naufragas euasimus. & qđ
satis ē mirū int̄ saxa nocturno
tempore transiuimus incolumnes. non
nauta uigilante. n̄ uento flante
non remo adiuuante. De uirtuti
b' beati uiri loco tiacensi ī monastio

Tempore post habito cū usq; picta
uā accessissem urbem. libuit
grā tantū orationis monasterium
loco tigiacensium adire. q̄ congrega
tā monachor cateruā locauerat
uir beat'. Ibi enim mortuū primū
suscitasse legit̄. & ex illo ad ep̄atū
duct' scribitur. Ergo desideratum
ego expetens locū p̄sternor ad can
cellos anguli. in q̄ dicit̄ defunc
ti sp̄m reduxisse. Post effusis ū
cū oratione lacmis. ac celebratis
sollempnit̄ missis. p̄cunctor abba
tem si aliqđ ibi dn̄s miracl̄m osten
disset. Asseruitq; ille corā q̄ ade
rant frib' plerumq; ibi illumina
ti cęcos ac debiles integrari. Quid
tam̄ nup sit gestum inquit t̄ do
ne q̄ sollicite inquiris euoluam.

Mulier quędā uicina loci huius
paralisis humore p̄culsa. officium
menbror omniū usq; quaq; p̄dide
rat. q̄ carruca imposita. duob' tra
hentib' ferebat̄ circa domos diui
tū. ut inopię sue expleret necessi
tatē. Ergo allata ad hunc locū pau
lulo p̄sternit̄. lento conamine ac
cedens. uelū qđ tegebat cancellum
deuote osculatur dicens. Hic te bea
te confessor adesse credo. hic te mor
tuū suscitasse testificor. Confido
enī qđ si uolueris poteris me salua
re ac sanitati restituere. sicut quon
dā diruptis inferni faucib' defunc
ti animā reduxisti. Hec effata ge
nas lacmis rigabat uberim. ac sta
tim impleta oratione. quicqđ aridū
quicqđ contractum. quicqđ disso
lutū fuit. redintegratū est mulie
ris incorp̄e a beati antistitis uirtu
te. Simili forte & alius paraliticus
ad hoc accedens monasterium. ut
uelū ipsius cancelli attigit amo
ta omni debilitate san' abscessit.
Distat aut̄ ab urbe pictaua qua
si stadia quadraginta. De arbore erecta.

Fuit & in nobilia
cense pago urbis turonicę arbor.
quę ab impulsu uenti ruens. uiā
publicā impediebat. Qđ cū uir
beat' ageret. mot' misericia. facto de
sup signo crucis erexit eam. q̄ usq;
nc̄ stare iuxta uiā erecta uidetur.
Etiā p̄mortua q̄a spoliata cortice.
uiuebat tam̄ honore uiri. De qua
cortice multi fidelit̄ eradentes. ut
dilutā aqua sumebant. mox me
dicamina capiebant. Vidimus enī
nos hanc arborem erectam. De contracto.

Puer quidā manib'
pedibq; contractis. de uilla the
mello in pago turonice urbis ui
ci ambianensis adueniens ad basili
cā sc̄i uiri. dū int̄ reliquos petentes
postularet uictus stipē. uisitat' a
sc̄i uirtute direct' abscessit.

Item excerptū ex hystoria gallorū
de obitu eiusdē beati p̄sulis.

ARCHADIO & HONORIO consu
lib; scs MARTINUS
turonor epc plen'
uirtutib; & scita
te. prebens infir
mis multa bene
ficia. octogesi
mo pmo etatis
sue anno. epat' aut uigesimo sex
to. apud condatensē diocesis sue
uicū excedens a seclo. feliciter mig
uit ad xpm. Transiit aut media
nocte que dnica habebat'. attico
cesarioq; consulib;. Multi autem
in ei' transitu uoces psallentium
audierunt in celo. qd in libro uir
tutū ei' pmo plenius exposuimus.
Nā cū pmū scs dei apud condaten
sem ut diximus uicū egrotare cepisset.
pictaui ppli ad ei' transitū sicut
turonici conuenerunt. Quo mi
grante. grandis altercatio in utroq;
surrexit pplo. Dicebant enī picta
ui. Noster ē monach'. nobis abbas
extitit. nos requirim' cōmendatū.
Sufficiat uobis q dū esset in mun
do usi fuistis ei' colloquio. partici
pastis conuiuio. firmati fuistis be
nedictionib;. insup & uirtutib; io
cundati. Sufficiant uobis ista ō
nia. nobis liceat auferre uel cada
uer exanime. Ad hec turonici re
spondebant. Si uirtutes nobis fac
tas sufficere dicitis. scitote qa uo
biscū posit' amplius ē quā hic no
biscū opat'. Nā ut pterm ittamus
plurima. uobis suscitauit duos mor
tuos. nobis unū. & ut ipse sepe di
cebat. maior ei uirt' ante epatum
fuit quam post epatum. Ergo ne
cesse est. ut qd nobiscū n implevit
uiuus. expleat uel defunct'. Vob ē
enim ablat'. nobis a deo donatus.
Verū si mos antiquit' institutus
seruat'. in urbe qua ordinat' ē. ha
bebit deo iubente sepulchrum. Cer
te si p monasterii priuilegio cupitis
uendicare. scitote qa pmū ei mo
nasteriū cū mediolanensib; fuit.
His q litigantib; sole ruente dies
claudit'. corp'q; in medio positum
ab utroq; pplo custodit'. futurum.
ut mane facto a pictauis p uio
lentiā auferret'. Sed ds omnipotens
noluit urbē turonicā a pprio frus
trari patrono. Deniq; nocte media om
nes pictaui a somno fallacie com
primunt'. nec ull' supfuit. q ex hac
multitudine uigilaret. Igit' ubi
turonici eos conspiciunt obdormi
re. apprehensā scissimi corporis glebam.
alii p fenestram eiciunt alii foras
suscipiunt. positoq; in naui cū om
ni pplo p uigennā fluuiū descendūt.
Ingressiq; ligeris alueū. ad urbē tu
ronicā cū magnis laudib; psallenti
um mirī deferunt copiosū. De quo
rū uocib; pictaui expgefacti. nichil
de thesauro quē custodiebant ha
bentes. cū magna confusione ad
ppa sunt reuersi. Qd siquis requirit
cur post transitū gtiani epi. uni tan
tū id ē lidorius usq; ad scm marti
nū fuisset epc. nouerit qd obsisten
tib; paganis. diu turonis sine bene
dictione sacdotali fuit. Nā xpiani
q esse eo tempe uidebant'. occulte p
latebras diuinū officiū celebrabāt.
Nā si q a paganis repti fuissent a xpi

ani. aut afficiebant uerberib; aut gla
dio truncabant. A passione g dni
usq; ad transitum sci Martini anni
quadringenti duodecim coputant.

Ite De transitu S. Mart.

BEATUS S
Aseuerinus colo
niensis ciuitatis
tepe uir honeste
uite & p cuncta
laudabilis. dum
die dnico loca sca ex consuetudine
post matutinos cu suis clericis cir
cuiret. illa hora qua uir beat obiit.
audiuit choru canentiu in sublimi.
Vocatoq; archidiacono. interrogat
si aures ei peuterent uoces quas il
le attentius audiret. Respondit. Ne
quaqua. Tu ille. diligent inqt au
sculta. Archidiacon aut cepit sur
su collu extendere aures erigere. &
sup summis articlis baclo susten
tante stare. S; credo eu n fuisse eq
lis meriti. a q hec n merebant audi
ri. Tc pstrati terre ipse parit & bea
tus epc dnm depcabant. ut hoc ei
diuina pietas audire pmitteret.
Erectis aut. rursu interrogat senex.
Quid audis. Qui ait. Voces psalle
tiu tanqua in celo audio. s; qd sit
prs ignoro. Cui ille. Ego t qd sit
narrabo. Domin meus Martinus
epc migrauit ex hoc mundo. & nc
angli canendo eu deferunt in ex
celsu. Et cu parump mora esset ut
hec audirent. diabol cu eu iniquis
angelis retinere temptauit. nichilq;
suu in eode repiens confusus absces
sit. Qd g de nobis peccatorib; erit.
si tantu sacdote uoluit pars in
iqua nocere. Hec sacdote loquente.
notatu temp archidiacon turonis
misit uelocit. q hec diligent inqui
reret. Qui ueniens eo die horaq;
manifestissime cognouit transisse
beatu uirum. q scs Seuerin audiuit
psallentiu choru. S; & si ad seueri re
curram hystoria. ipsa hora eu sibi
scripsit cu libro uite sue fuisse reue
latum.

Aliud capitulum.

EOdem namq; tempore be
at Ambrosius. cui
hodie flores eloquii
p totam eccliam redo
lent. mediolanensi
ciuitati preerat epc. Cui celebriti festa
dnice diei ista erat csuetudo. ut ue
niens lector cu libro n antea legere
psumeret qua scs nutu iussisset. Fac
tu e aut ut illa die dnica pphica lec
tione ia lecta. ante altare stante. q
lectione beati Pauli pferret. beatissi
m antistes ambrosi sup scm altare ob
dormiret. Qd uidentes multi cu nul
lus eu penit excitare psumeret. trsac
tis fere duaru aut triu horaru spa
tiis. excitauert eu dicente. Ia hora p
terit. iubeat dom lectori lectione
legere. Expectat eni ppls ualde ia lass.
Respdes aut beat ambrosi. nolite
inqt turbari. Multu eni m ualet sic
obdormisse. cui tale miraclm dns
ostende dignat sit. Na noueriti frem
meu Martinu sacdote egssu de corpe
fuisse. me aut ei funeri obsequiu pbu
isse. Pactoq; ex more seruitio capitel
lu tantu uob excitantib n expleui.
Tc illi stupefacti parit & admiran
tes. die & temp notant sollicite re
quirentes. q ipsa die tempoq; repe